

**ԽԱԶԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ**

Հաստատված է

__ ԿՔԱ __ Ֆակուլտետի խորհրդի

_2_ նիստում

“_01_” _____ 12 _____ 2023 թ.

_____

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ, ՔԻՄԻԱՅԻ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ- 2023

I. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Թվարկել և վերլուծել Ֆակուլտետի գործունեությունը հաշվետու ժամանակահատվածում իր առաքելության և ռազմավարական պլանին համապատասխան:

Ֆակուլտետի առաքելությունն է ՀՊՄՀ-ի և ԿՔԱ ֆակուլտետի ռազմավարության հիմնադրույթ համապատասխան կենսաբանության, քիմիայի և աշխարհագրության ոլորտում մրցունակ մասնագիտական կայուն գիտելիքներ, կարողություններ ու հմտություններ ունեցող, ազգային արժեքներ կրող մասնագետ-մանկավարժների պատրաստումն է բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտողի որակներով: Կրթության որակի և ուսուցման արդյունավետության բարձրացման նպատակով կենսաբանության, քիմիայի և աշխարհագրության ֆակուլտետը զարգացման ռազմավարական ծրագրով նախատեսված գործողությունների շրջանակներում 2023թ. շարունակել է իրականացնել բարեփոխումների համալիր աշխատանքներ: Ֆակուլտետը իրականացրել է կրթական, գիտական և միջազգային համագործակցության ուղղությամբ աշխատանքներ, մասնավորապես՝ դասավանդման ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդների կիրառում, Google Classroom-ի պահանջներին համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի կրթական բոլոր չափանիշների համապատասխանեցում ներկայացվող պահանջներին, վերոնշյալ աշխատանքների մշտական կատարելագործում ֆակուլտետի նիստերի և սեմինար-քննարկումների ընթացքում:

Ֆակուլտետում ներդրվել և գործում են «011401.32.6 Կենսաբանություն-քիմիա» և 011401.33.6 «Աշխարհագրություն-բնագիտություն» մասնագիտությունների ներմուծումը՝ ֆակուլտետը ստեղծել է համապատասխան մասնագիտական կրթական ծրագրեր և ուսումնական պլաններ: Վերանայվել և բարելավվել են ՈԱՇ և ՄԿԾ պահանջներից բխող բակալավրիատի և մագիստրատուրայի մասնագիտական կրթական ծրագրերը, կարդացվող դասընթացների առարկայական նկարագրերը և թեմատիկ տրոհումները, քննարկվել և հաստատվել են նոր ընտրովի դասընթացներ:

II. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վերլուծել հաշվետու տարում ֆակուլտետի կազմակերպական կառուցվածքի արդյունավետությունը՝ ըստ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ, ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ, ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄ շրջափուլի: Խոսել ուսումնառողների, դասախոսների, գործատուների մասնակցության մասին:

Հաշվետու տարում ֆակուլտետի կառավարման համակարգի և կազմակերպական կառուցվածքի արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված գործողությունները բխել են ռազմավարական ծրագրի հիմնական ուղղություններից և իրականացվել համաձայն նախանշված շրջափուլերի: Ֆակուլտետի կազմակերպական կառուցվածքի կատարելագործման հիմքում դրված են ամբիոնների գիտակրթական գործունեության պլանավորման, իրականացման, գնահատման և բարելավման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները:

Ֆակուլտետի կառավարման համակարգն ունի կրթական և գիտաուսումնական գործընթացի իրականացման համար անհրաժեշտ մարդկային և նյութական ռեսուրսներ: Կառավարման խորհրդի կազմում ներգրավված են դասախոսներ, ուսանողներ և գործատու հաստատությունների, այդ թվում՝ գործընկեր դպրոցների ներկայացուցիչներ, ովքեր հանդիսանում են ֆակուլտետի կառավարման խորհրդի անդամներ:

Ֆակուլտետը հաշվետու տարում իր նպատակներին համապատասխան մշակել և իրականացրել է

կառավարման պլանավորում, որն իրատեսական է և կարող է ապահովել ֆակուլտետի խնդիրների արդյունավետ լուծում:

III. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

Վերլուծել ֆակուլտետում ՄԿԾ-ների բարելավման ուղղությամբ տարված աշխատանքները, նշել ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների համահունչ լինելը և համադրելիությունը մասնագիտական որակավորմանը և Որակավորումների ազգային շրջանակին:

Իրականացվել են համալիր կազմակերպչական և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ ՄԿԾ-ների որակի բարելավման նպատակով, որի համար ստեղծվել է հանձնաժողով, իրականացվել ներքին վերլուծություններ, կատարվել են նաև ուսումնական պլանների և կարդացվող դասախոսությունների որակը մշտապես բարելավելու աշխատանքներ, ինչպես նաև ՄԿԾ-ների ներքին բովանդակության և իրականացման մեխանիզմների մշտադիվերսիվ ապահովելով ամբիոնների ուսումնական պլանների, առարկայական նկարագրերի և թեմատիկ տրոհումների համապատասխանությունը հանրակրթական դպրոցների առարկայական չափորոշիչներին ու ծրագրերին /ՀՊԶ/: Մասնավորապես, քննարկվել և վերանայվել են „Կենսաբանություն,, „Քիմիա,, և „Աշխարհագրություն,, մասնագիտական ԿԾ-ների նպատակները, խնդիրները և ակնկալվող վերջնարդյունքները: Նույն ուղղությամբ շարունակվում են աշխատանքները „Լանդշաֆտային պլանավորում,, և „Շրջակա միջավայրի գիտություններ,, մասնագիտական կրթական ծրագրերում:

Կատարվել են նաև ուսումնական պլանների ու դասընթացների փաթեթների որակը բարելավելու աշխատանքներ՝ ՄԿԾ վերջնարդյունքներին համապատասխան վերանայվել են առարկայական նկարագրերի վերջնարդյունքներն ու թեմատիկ տրոհումներին ներառված սեմինար, գործնական, ինքնուրույն ուսումնական առաջադրանքները: Փորձաքննության են դրվել որակի ժամանակակից պահանջներից բխող նոր ներդրվող առարկաները, ինչպես նաև իրականացվել են ՄԿԾ-ների ներքին բովանդակության և իրականացման մեխանիզմների մշտադիվերսիվ ապահովելով ուսումնական պլանների և հանրակրթական դպրոցների առարկաների համապատասխանեցում:

Վերլուծել ֆակուլտետում ուսումնառության արդյունքներին համապատասխան ֆակուլտետում/ամբիոններում սահմանված գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, ակադեմիական ազնվությունն ապահովող միջոցառումները, գրագողության դեմ իրականացվող պայքարի քայլերի արդյունավետությունը /կատարել համառոտ մեջբերումներ համապատասխան հիմքերից/:

Ֆակուլտետում ուսանողների գնահատման համար կիրառվում է 100 միավորանոց համակարգը, հաշվի են առնվում ԲՈՒՀ-ի կողմից առաջարկվող գնահատման բաղադրիչների կառուցվածքը, կապելով այն ուսումնառության արդյունքների հետ, առաջնային համարելով ակադեմիական ազնվության ապահովումը, կիրառվել են թեստային, ռեֆերատային, նախագծային և գիտելիքների ստուգման այլ ձևեր: Գնահատումը կատարվում է բաց և թափանցիկ եղանակով, քլառում հարթակում առաջադրանքները ներկայացվում են գնահատման բաղադրիչների նշմամբ, ինչը հնարավորություն է տալիս ուսումնառողին ինքնուրույն գնահատել սեփական աշխատանքը: Ֆակուլտետում լայնորե կիրառվում են գրագողությունը բացահայտող համակարգչային ծրագրեր: Ուսումնական տարվա սկզբում ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարներին հանձնարարվում է մշակել այնպիսի թեմաներ, որոնք չեն կրկնում նախորդ տարիներին կատարված համապատասխան աշխատանքների բովանդակությունը, միաժամանակ, դրանք պետք է ունենան փորձարարական-հետազոտական մաս,

որոնք պահանջում են ուսանողի ինքնուրույն դիտարկումներ և վերլուծություններ:

Վերլուծել ֆակուլտետի կողմից իրականացված աշխատանքները ուսումնառողների և դասավանդողների շարժունությանը, միջազգայնացմանը նպաստելու ուղղությամբ

Հաշվետու տարում ֆակուլտետը Erasmus+ ծրագրի շրջանակում շարունակել է համագործակցել Ռումինիայի Կանտեմիր Համալսարան, Աշխարհագրության ֆակուլտետի, Քենիայի Համալսարանի աշխարհագրության ֆակուլտետի, Ավստրիա, Վիեննայի Բոկուի Համալսարանի հետ՝ սեմինար զեկուցումների, փոխադարձ դասախոսությունների ձևով, մեթոդամանկավարժական փորձի փոխանակման նպատակով: Աշխատանք է տարվում նաև գործընթացին ուսումնառողների ներգրավումը շարունակելու ուղղությամբ :

IV. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՂՆԵՐԸ

Ֆակուլտետում հաշվետու տարում իրականացված ուսումնառողների հավաքագրման աշխատանքները, մեխանիզմները:

Ֆակուլտետում ուսումնառողների թիվը՝ըստ կրթական ծրագրերի և ուսուցման ձևերի:		
Բակալավրի կրթական աստիճան	առկա	81
	հեռակա	87
Մագիստրոսի կրթական աստիճան	առկա	70
	հեռակա	1

Ուսումնառողների շարժը հաշվետու տարվա կտրվածքով

Ուսումնառողների արտահոսք

Հաստատություն/երկիր	Թիվ
1 Երևանի դատական փորձագիտության ինստիտուտ	1
2 Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան	1
3	
4	
5	

Ուսումնառողների ներհոսք

Հաստատություն/երկիր	Թիվ
1 Արմավիրի պետական բժշկական քոլեջ	2
2 Էջմիածնի Վարդգես Համազասպյանի պետական քոլեջ	1
3 Երևանի հենակետային բժշկական քոլեջ	5
4 Երևանի թիվ 1 բժշկական բազային ուսումնարան	1
5 Վարդենիսի բժշկական քոլեջ	1
6 «Սուրբ Գրգոր Լուսավորիչ» բժշկական կենտրոն ՓԲԸ –ի պետական բժշկական քոլեջ	1
7 ՀՀ ԿԳՄՍՆ Երևանի հայ-ամերիկյան «Էրեբունի» պետական բժշկական քոլեջ	1
8 Մարտունու բժշկական քոլեջ	1

Հեռացումներ և վերականգնումներ

	տոկոս	թիվ
1 Ազատված/հեռացված ուսումնառողների տոկոսը/ թիվը	14	
2 Վերականգնված ուսումնառողների տոկոսը/ թիվը	9	

Վերլուծել ֆակուլտետի ուսումնառողների հավաքագրման իրականացման մեխանիզմների արդյունավետությունը

Հաշվետու տարում մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով ֆակուլտետ է այցելել Կոտրայքի Մարմարիկի հիմնական դպրոց, Երևանի Ավ.Իսահակյանի անվ թ16 ավ.դ., Լ.Արիսյանի անվ. 127ավ.դ., Երևանի Խ.Աբովյանի անվ հ.2 հ.դ., Արագածոտնի մարզի Օշականի և Ոսկեվազի հ.դպրոցներ, Երևանի Եղիշե Չարենցի անվ. Թ. 67 հ.դ.:

ԿՔԱ ֆակուլտետը ԱԴՄ ամբիոնի նախաձեռնությամբ „Ավելի մոտ դպրոցին,, նախագծի շրջանակներում շարունակում է համագործակցություն իրականացվել հանրապետության կրթօջախների ուսուցիչների, աշակերտների և նրանց ծնողների հետ: Այս աշխատանքները կրում են շարունակական բնույթ:

Վերհանել ազատումների, հեռացումների և վերականգնումների պատճառները

Հեռացումների պատճառները հիմնականում լինում են վարձավճարների զգալի պարտքերը և ակադեմիական պարտքերը իսկ վերականգնումները ուսումնառությունը շարունակելու և որակավորում ստանալու նպատակով:

Հաշտու տարում ֆակուլտետի ուսումնառողների ներգրավվածությունը մասնագիտական գիտահետազոտական աշխատանքներում

Ա) Ֆակուլտետի գերակա գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավված ուսումնառողների թիվը

Բակալավր	2
Մագիստրոս	5
Ընդհանուր	7

Բ) Ուսումնառողների մասնակցությամբ իրականացվող ծրագրերի ցանկը և դրանցում ներգրավված ուսումնառողների թիվը

	Գիտահետազոտական ծրագիր	ուսումնառողների թիվ
1		
2		
3		
4		

Գ) Ուսումնառողների հեղինակությամբ և/կամ համահեղինակությամբ տպագրված աշխատանքների թիվը

	Տպագրված աշխատանք	ուսումնառողների թիվ
1	Результаты исследования сладких перцев разной окраски в Армении// V ВАВИЛОВСКАЯ МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ, г. Санкт-Петербург:	1
2	Новые сорта сладких перцев разной окраски армянской селекции с использованием генетических ресурсов из коллекции генбанка всемирного центра овощеводства (AVRDC). Межвузовский международный конгресс ВЫСШАЯ ШКОЛА: НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ г. Москва 2023г:	1
3	Պոմիդորի հայկական արժեքավոր մի քանի սորտերի մորֆոլոգիական հատկանիշների նկարագրությունը Հայ- Վենսարանական հանդես	1

4	«Динамика корреляционной связи и изменение целостности органов томата и перца разных стадиях вегетации»	1
5	«Efficiency of BTsm-77 bacterial insecticide for control of Gypsy Moth <i>Lymantria dispar</i> in Aragatsotn province of Armenia»	1
6	«Evaluation of importance of Tsaghkunyants Mountain of Armenia for bird and butterfly protection».	1
7	«Անցյալ և ներկա ժամանակաշրջանների շրջակա միջավայրի և կլիմայական փոփոխությունների ազդեցությունը Հայկական լեռնաշխարհի էկոհամակարգերի վրա»	1
8	Ազատ գետի ավազանի լեռնատափաստանային գոտու բուսականության ֆիտոֆորմացիոն կազմը և ֆլորոցենոտիկ համալիրները, դրանց օգտագործման ու պահպանման հիմնախնդիրները- Կիրատական / կոնստրուկտիվ / աշխարհագրությունգիտական կոնֆերանսի նյութեր՝ նվիրված Գ.Կարապետյանի ծննդյան 80 ամակին	1
9	Կրծքով կերակրումը որպես երեխաների առողջության գրավական	1

V. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Վերլուծել ֆակուլտետի պրոֆեսորադասախոսական կազմի աշխատանքի արդյունավետությունը հաշվետու տարում և մասնագիտական որակների համապատասխանությունը ֆակուլտետի մասնագիտական կրթական ծրագրերի նպատակներին

Ֆակուլտետում ունի բարձր որակավորմամբ պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմ, որի գիտամանկավարժական որակների կատարելագործումը կրում է շարունակական բնույթ և մշտապես գտնվում է ֆակուլտետի ուշադրության կենտրոնում: Ֆակուլտետի ՊԴԱ-ի մասնագիտական որակների կատարելագործման ակնկալիքով շարունակվում են վերապատրաստումները: Ֆակուլտետի պրոֆեսորադասախոսական կազմը շարունակում է ակտիվ մասնակցել մասնագիտական կրթական ծրագրերի, առարկայական նկարագրերի, թեմատիկ տրոհումների բարելավման աշխատանքներին: Նիստերի և սեմինարների ժամանակ պարբերաբար ներկայացվում են ամբիոնների դասախոսների առաջավոր փորձը՝ կապված կրթական նոր տեխնոլոգիաների, դասավանդման նոր ինտերակտիվ մեթոդների, էլեկտրոնային ուսուցման դասընթացների կազմման և կիրառման հետ: Ֆակուլտետում պարբերաբար անցկացվող գիտամանկավարժական մշտադիտարկումների արդյունքները փաստում են, որ ակտիվ աշխատանքներ են տարվում միջամբիոնային և միջգիտակարգային կապերի ամրապնդման ուղղությամբ: Ֆակուլտետում դասավանդող ՊԴԱ անձնակազմի մասնագիտական որակները լիովին համապատասխանում են մասնագիտական կրթական ծրագրերի նպատակների արդյունավետ իրականացման գործընթացին:

Հաշվետու տարում ֆակուլտետը շարունակական աշխատանք է տարել մասնագիտական կրթական ծրագրերի նպատակներին դասախոսների մասնագիտական որակների համապատասխանելիության և նրանց աշխատանքի գնահատման ուղղությամբ: Դասախոսական աշխատանքների ժամանակի պահանջներին համահունչ արդյունավետությունը գնահատելու համար համապատասխան գրաֆիկով անցկացվել են փոխադարձ դասալսումներ, դասախոսների և ուսանողների միջև հանդիպումներ, գիտական նորույթների վերաբերյալ քննարկումներ:

Ֆակուլտետի դասախոսները հաշվետու ժամանակահատվածում պարբերաբար անցել են վերապատրաստումներ ինչպես հանրապետական, այնպես էլ միջազգային առաջատար հաստատություններում և ստացել համապատասխան հավաստագրեր:

Ֆակուլտետի ՊԴԱ ներկայացուցիչները ընդգրկված են հանրապետությունում գործող 051 „ Կենսաֆիզիկա, , 005 „ Երկրաբնապահպանություն, „ մասնագիտական խորհուրդների կազմում:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏՈՒՄ

Ֆակուլտետը հաշվետու տարում իրականացրել է հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն

Հաշվետու տարում հետազոտական ոլորտում ամբիոնների հետաքրքրությունների շրջանակները արդիական են, համահունչ են և համապատասխանում են միջազգային գիտական այն ծրագրերի պահանջներին, որոնց մասնակցում են ֆակուլտետի ամբիոնները: Հիմնական հետազոտությունների և հետաքրքրությունների շրջանակը ընդգրկում է գիտական և մանկավարժական ոլորտները: Գիտահետազոտական հետաքրքրություններն ընդգրկում է տարածքային համաչափ զարգացում և ռեգիոնալ քաղաքականություն, կայուն տուրիզմի զարգացման, ուսումնական համալիր դաշտային պրակտիկաներ և դպրոցական զբոսաշրջություն, աշխարհագրության ուսուցման տեխնոլոգիաներ, ուսուցման արդյունավետության բարձրացման եղանակներ ժամանակակից հարացույցների պայմաններում, քաղաքային միջավայրի որակի բարելավում և լանդշաֆտային պլանավորում, ԵՏՀ կիրառումը աշխարհագրական հետազոտություններում, ՀՀ կենսաբազմազանության, ագրոկենսաբազմազանության պահպանման բնագավառները: Վերջիններս հանդիսանում են լեռնային երկրների ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման, տարածքային կայուն պլանավորման՝ որպես երկրի ռազմավարական գերակա ուղղություններով պայմանավորված բնագավառներ:

Ամբիոնի դասախոսների կողմից հաշվետու տարում իրականացրել են գիտահետազոտական աշխատանքներ, որոնց ուղղությունները և ստացված արդյունքները գիտական հոդվածների տեսքով ներկայացված են աղյուսակներում:

Ֆակուլտետի գործունեությունը հետազոտական գործունեության միջազգայնացման ուղղությամբ

ԱՊՀ երկրներում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում հրապարակումների թիվ			
	Ամսագիրը (երկիրը)	Վարկանիշը	Հրապարակումների թիվ
1	Ուկրաինիա, Scopus, Voprosykhimii i khimiches Koi tekhnologii, Regulatory Mechanisms in Biosystems	միջազգային	4
2	ՌԴ «Ботанический журнал», «Сборник Научных статей Междуна родной научнопрактической конференции.», Вестник Тверского государственного Университета, Change of water-physical properties of mountainous meadow- chernozem soils of the republic of Armenia under the influence of anthropogenic factor, Международной Научно-Практической	միջազգային	8

	<p>Конференции «Социально-Гуманитарные Технологии» В Управлении Человеческими Ресурсами В Сфере Физической Культуры,Спорта И Здоровья.Потенц Иал Спорта В Системе Международных Отношений», Теоретические И Прикладные Проблемы Ландшафтной Географии Мильковские Чтения,Материалы 14 Международной Ландшафтной Конференции, Колпинские Чтения.Детско -Юношеский Туристско-Краеведческий Форум.Материалы V Всероссийской С Мевдународным Участием Научнопрактичес Кои Конференции-Конкурса Публикаций(30-31марта,2023)</p>		
3	Swazhlyutun, Scopus	միջազգային	1
4			
5			
6			
Օտարերկրյա միջազգային գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում հրապարակումների ցանկը			
	Ամսագիրը (երկիրը)	Վարկանիշը	Հրապարակումների թիվ
1	USA, Crossref, OUCI, Semanic Scolar, Proceedings of the 4 th International Scientific and Practical Conference «Scientif ic Goals and Purposes in XXI Century», Scientific reports, Comparati veantagonistic activities of lactobacilli probiotics of different origin against Pseudomonas aeruginosa, 31st Internatio nal	Միջազգային	6

	Conference of Functional Food Center, Functional Foods And Bioactive Compounds: Modern And Medieval Approach es. Abstract Book FFC31, 31st International Conference of Functional Food Center, Functional Foods And Bioactive Compounds:Modern And Medieval Approaches. Abstract book FFC31		
2	Շվեցարիա, Water, Frontiersin Microbiology	միջազգային	2
3	Մեծ Բրիտանիա, Crossref,OUCI, Semanic Scholar, Letters in Applied Microbiology, Proceedings of the 6 thInternational Scientific And Practical Conference «International Science Discussion: Problems, Tasks and Prospects», Journal of the Science of Food and Agriculture, (Peer-reviewed)Impact factor	միջազգային	4
4	Էստոնիա, International Conference EcoBalt 2023 «Chemistry Environment»,	միջազգային	1
5	Իտալիա, Flora Mediterraea,	միջազգային	1
6	Իրան, Iranian Journal of Botany	միջազգային	1
7	Ռումինիա, Journal Animal Science And Biotechnologies (Peer-reviewed)	միջազգային	1
8	Լեհաստան, East European Scientific Journal (EESC)	միջազգային	1
9	Ավստրիա, Austrian Journal of Technical and Natural Sciences	միջազգային	1

ՀՀ-ում գրախոսվող մասնագիտական ամսագրերում հրապարակումների ցանկը			
	Ամսագիրը	Վարկանիշը	Հրապարակումների թիվ
1	«New Emerging Trends in Chemistry»,	Հանրապետական	2
2	«Արդի Մանկավարժական հիմնախնդիրները և զարգացման հեռանկարները,	Հանրապետական	1
3	Սննդագիտություն և տեխնոլոգիան, տեղեկագիր,	Հանրապետական	1
4	Մանկավարժական միտք	Հանրապետական	1
5	Agri Science and Technology	Հանրապետական	1
6	ԵՊՀ տեղեկագիր	Հանրապետական	1
7	Հայ-Ռուսական համալսարանի լրագրեր	Հանրապետական	1
8	Некоторые Успехи органической и фармацевтической химии. Сборник трудов. Выпуск 4.с.274-283.	Հանրապետական	1
9	Սոցիալ-Մանկավարժական Նորարարությունները Կրթության Մեջ: Երկրորդ Միջազգային Գիտաժողով 15-16 Ապրիլի, Հոդվածների ժողովածու	Հանրապետական	1
10	Հողային ծածկույթի ուսումնասիրման մեթոդական հնարք դպրոցական ծրագրի էքսկուրսիայի շրջանակներում	Հանրապետական	
11	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վրա էրոզիոն պրոցեսների ինտենսիվացման ազդեցությունը և	Հանրապետական	

	գյուղատնտեսության կենսաբանագումը որպես հիմք վարելահողերի որակական քանակական հատկությունների բարելավման համար ու		
12	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վրա էրոզիոն պրոցեսների ինտենսիվացման ազդեցությունը և գյուղատնտեսության կենսաբանագումը որպես հիմք վարելահողերի որակական քանակական հատկությունների բարելավման համար ու	Հանրապետական	

Վերլուծել ֆակուլտետի հետազոտական գործունեության միջազգայնացման աշխատանքները հաշվետու տարում:

Հաշվետու տարում ֆակուլտետի հետազոտական գործունեության միջազգայնացմանն ուղղված աշխատանքների մասին են վկայում պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մասնակցությունը միջազգային գիտաժողովներին և գիտական հոդվածների հրապարակումները արտասահմանյան պարբերականներում:

Վերլուծել ֆակուլտետում իրականացվող հետազոտական աշխատանքների և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները

Հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցվածության վերլուծություն: Հետազոտական գործունեությունը և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցումն արտահայտող հիմքեր (գիտական աշխատանքներ ուսումնառողների մասնակցությամբ, հետազոտությունների շնորհիվ վերանայված ծրագրեր, այլ աշխատանքներ):

Ֆակուլտետի աշխատակիցների հետազոտական գործունեությունն ու ուսումնական գործընթացը գտնվում են սերտ փոխկապակցվածության մեջ: Մասնավորապես, ֆակուլտետի ՊԴԱ անձնակազմի գիտական հետազոտությունների արդյունքները ուղղակիորեն արտացոլվել են վերանայված ուսումնական ծրագրերում, հաշվի են առնվել ուսումնական պլանների առարկայական ցանկի մշակման և բարելավման աշխատանքներում, կարդացվող դասախոսություններում: Այդ մասին է վկայում նաև ուսանողների ներգրավվածությունը ֆակուլտետի գիտական աշխատանքներում, ղեկավար դասախոսների հետ համահեղինակությամբ հրատարակվող գիտական հոդվածները, գիտաժողովներում ներկայացվող զեկուցումները: Միջազգային ծրագրերը անմիջականորեն, մեկ տարվա կտրվածքով, հետազոտական աշխատանքների ներքին բովանդակությամբ լիարժեքորեն զուգակցված են ուսումնական գործընթացներին /հետազոտության թեմատիկային համապատասխան/:

VII. ՖԱԿՈՒՆԵՏԻ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Վերլուծել մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայրի՝ լսարանների, լաբորատորիաների, ուսումնական կաբինետների, արվեստանոցների, արհեստանոցների արդյունավետությունը՝ նշելով շահակիցների բավարարվածության աստիճանը

Ֆակուլտետը ունի իր առաքելությանը համապատասխան մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր և ռեսուրսներ: Ֆակուլտետում առկա են ուսուցման տեխնիկական միջոցներով համալրված լսարաններ, գործում են աշխարհագրության մեկ, կենսաբանության չորս, քիմիայի երեք լաբորատորիաներ և ուսումնական կաբինետներ, որոնք կահավորված են անհրաժեշտ նյութերով և սարքավորումներով: Բուհի և տարբեր ծրագրերի միջոցներով նյութատեխնիկական բազայի համալրումը կրում է շարունակական բնույթ

VIII. ՖԱԿՈՒՆԵՏԻ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վերլուծել հաշվետու տարում ֆակուլտետի հաշվետվողականության գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը հասարակությանը, հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի մեխանիզմների արդյունավետությունը

ԿՔԱ ֆակուլտետը մշտապես հետևել և մասնակիցն է եղել ոչ միայն բուհում, այլ նաև հանրապետությունում տեղի ունեցող գիտակրթական, հասարակական, մշակութային ոլորտներում ընթացող զարգացումներին:

Ֆակուլտետը սերտ կապերի մեջ է ՀՀ տարբեր մարզերում աշխատող շրջանավարտների հետ էապես նպաստելով նրանց ակտիվ մասնակցությանը կրթության որակի բարելավման գործում:

Ֆակուլտետը սերտ կապեր է ձևավորել նաև հանրապետության մարզերի և մայրաքաղաքի մի շարք միջնակարգ ուսումնական և գիտահետազոտական հաստատությունների հետ:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ ՖԱԿՈՒՆԵՏՈՒՄ

Ֆակուլտետի համագործակցությունը տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ հաշվետու տարում

Ներկայացնել արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացներում ֆակուլտետի միջոցառումները և հիմնական ձեռքբերումները: Վերլուծել համագործակցության արդյունավետությունը:

ԿՔԱ ֆակուլտետում շարունակվում են իրականացվել երկու միջազգային ծրագրեր, որոնք նպաստում են ուսումնական պլաններում, միջազգային ճանաչում ունեցող, առարկայական ծրագրերի ներդրմանը, ինչպես նաև ուսանողների շարժունակության ակտիվացմանը /ուսանողների, ասպիրանտների և դասախոսների/ տարբեր ժամանակահատվածներով վերապատրաստման և որակի բարձրացման նպատակով:

Միջազգային ծրագրերը անմիջականորեն մեկ տարվա կտրվածքով հետազոտական աշխատանքների ներքին բովանդակությամբ լիարժեքորեն զուգակցված են ուսումնական գործընթացներին /հետազոտության թեմատիկային համապատասխան/:

Ֆակուլտետի միջազգայնացման աշխատանքները հիմնականում նպատակաուղղված են կենսաբանության և կենսաբազմազանության համատեղ ուսումնասիրություններին:

Միջազգային գիտական ծրագրերի շրջանակներում շարունակվել է ակտիվ համագործակցությունը Ավստրիայի Վիեննայի, Ռուսիայի, Քենիայի և այլ համալսարանների հետ:

Վերլուծել հաշվետու տարում ֆակուլտետի արտաքին կապերին և միջազգայնացմանը նպաստող աշխատանքները, ֆակուլտետի տարեկան գործողությունների ծրագիրը, դրանց արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումները /կատարել համառոտ մեջբերումներ համապատասխան հիմքերից/

Մասնակցություն՝ Էրազմուս+ Ավստրիայի Վիեննայի համալսարան «Տարածաշրջանային միջոցառումները հետազոտություններ Կովկասում՝ կայուն զարգացման նպատակով» APPEAR ՀՊՄՀ, Ավստրիայի Վիեննայի պետական համալսարան:

Ֆակուլտետը ներգրավված է բուհի միջազգայնացման գործընթացում և նպատակահարմար է համարում ուսանողների, ասպիրանտների ու դասախոսների մասնակցությունը տարբեր միջազգային ծրագրերին (Էրազմուս+) փորձի փոխանակման, վերապատրաստումների, ուսումնական դասընթացների ձևաչափով: Թվարկված գործառույթները նպաստում են միջազգային կապերի ամրապնդմանը, նոր գործընկերային կապերի ստեղծմանը, նոր տեսլականի ձևավորմանը

X. ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

Ներկայացնել և վերլուծել ֆակուլտետի որակի ապահովման ներքին համակարգի արդյունավետությունը: Այս բաժնում վերլուծել հաշվետու տարում ֆակուլտետի կողմից իրականացված ՄԿԾ-ի որակի ապահովման ուղղված աշխատանքները

ԿՔԱ ֆակուլտետը մշտապես բարելավում է, կազմակերպված և պատշաճ ձևով իրականացրել է ուսուցման որակի բարձրացմանն ուղղված գործառույթներ: Ֆակուլտետի կողմից իրականացվում են ՄԿԾ-ների ներքին բովանդակության և իրականացման մեխանիզմների մշտադիտարկում՝ ապահովելով ֆակուլտետի ուսումնական պլանների և հանրակրթական դպրոցների առարկայական ծրագրերի և չափորոշիչների համապատասխանություն:

Ֆակուլտետն ունի որակի ապահովման մշակված համակարգ: Յուրաքանչյուր տարվա սկզբին և ավարտին տարվում է ՄԿԾ-ների ներքին բովանդակության և իրականացման մեխանիզմների մշտադիտարկում: Իրականացվում է մասնագիտությունների ՄԿԾ-ների ուսումնառության արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրություն, առանձնացնելով հատկապես այն մոտեցումները, որոնք նպաստում են ուսանողակենտրոն ուսուցմանը: Ներկայումս աշխատանքներ են տարվում առարկայական ծրագրերն ու թեմատիկ տրոհումները ներկայացնել առաջադրանքահեն ուսուցման սկզբունքով:

Իրականացվում է մասնագիտությունների ՄԿԾ-ների կրթական վերջարդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրություն, առանձնացնելով հատկապես այն մոտեցումները, որոնք կնպաստեն ուսանողակենտրոն ուսուցմանը: Մշտապես մասնագիտական քննարկման առարկա են դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներն ու մոտեցումները, դրանց

պարբերաբար արդիականացման խնդիրները:

Ֆակուլտետում բարելավվում են՝ Կենսաբանություն-քիմիա և Աշխարհագրություն-բնագիտություն մասնագիտությունների ԿԾ-ներն ու ուսումնական պլանները:

Ներկայացնել որակի ներքին ապահովման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության աստիճանը

Ֆակուլտետում որակի ապահովման գործընթացում ներգրավված ներքին շահակիցների ակտիվության աստիճանը, համեմատած արտաքին շահակիցների, առայժմ ավելի բարձր է: Որակի ապահովմանը մասնակցում են ոչ միայն ՊԴԱ անձնակազմն ու ուսանողները, այլև հանրակրթական դպրոցի ներկայացուցիչները: Ֆակուլտետը աշխատանք է տանում արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունը բարձրացնելու ուղղությամբ:

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՏԱՐՈՒՄ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՈՒԹՀՎ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուժեղ կողմերը	Թույլ կողմերը
<p>Բուհ-դպրոց շարունակական համագործակցության և հանրային տիրույթում ֆակուլտետային աշխատանքների ակտիվ ներկայացման արդյունքում ունեցանք ՀՊՄՀ ԿՔԱ ֆակուլտետի մասնագիտությունները առավել հանրայնացվեցին և ճանաչելի դարձան , որի արդյունքում՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • մեր ուսանողներն ու շրջանավարտները հրավիրվեցին աշխատանքի հանրակրթական /պետական և մասնավոր սեկտորի/ դպրոցներում: • ունեցանք դիմորդներ բակալավրիական կրթության և մագիստրոսական կրթության համակարգերում: • KASA Շվեդարական հիմնդրամի հետ համագործակցության արդյունքում, ՀՀ դպրոցների աշխարհագրության ուսուցիչները դիմում են աշխարհագրության և ԱԴՄ ամբիոնին դպրոցական զբոսաշրջության ոլորտում միջոցառումների կազմակերպման և իրականացման աջակցության խնդրանքով, ինչը լրացուցիչ ճանաչելիություն է ապահովում մասնագիտությանը: • ՀՀ ՆԳՆ սեյսմիկ ծառայության Գառնու դիտարանի հետ համագործակցության արդյունքում աշխարհագրության բաժնի ուսանողները հրավիրվել են աշխատանքի, ինչպես նաև ստացել ենք բուհի հետ համագործակցության հուշագիր կնքելու առարջարկ, ինչը լրացուցիչ խթան է մեր ուսանողների ուսումնառության ակտիվացման համար : 	<p>Քարոզարշավի շրջանակում դպրոց կատարած այցերը դեռևս ցանկալի արդյունք չեն ապահովում, դեռևս դիմորդների շարժը ցածր է:</p> <p>Դասախումբները դեռ չեն ընկալվում որպես դասախոսի որակի բարձրացմանն աջակցող միջոցառում;</p> <p>Առարկայական նկարագրերում և թեմատիկ տրոհումներում դեռ առկա են մասնավոր բացթողումներ, որոնք շտկվում են:</p> <p>Ֆակուլտետի դասախոսների կողմից դեռ չի իրականացվում սեփական գործունեության ինքնավերլուծություն:</p>

Հնարավորությունները	Վտանգները
<p>Հայաստանի կառավարության կողմից հատկացումը հնարավորություն է տալիս ներգրավել ավելի մեծ թվով դիմորդներ:</p> <p>Առերես և առցանց վերապատրաստումների հնարավորություններ:</p> <p>Ուսուցման կազմակերպման հիբրիդային եղանակը մագիստրոսական կրթական ծրագրում:</p>	<p>Լսարանների և կաբինետների մասնակի կահավորվածությունը լիարժեք չի ապահովում է ուսուցչին ներկայացվող արդի պահանջներին համապատասխան կարողությունների ձևավորումը:</p> <p>ՄԿԾ-ում, ինչպես նաև ամբիոնների տարեկան հաշվետվության ձևաչափում տեղ չեն գտել մանկավարժական պրակտիկաների վերաբերյալ կետեր, ինչը հնարավորություն չի տալիս ՄԿԾ-ն դարձնելու առավել լիարժեք:</p> <p>Ուսումնական պրակտիկաների բացակայությունը խոչնդոում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորմանը, մասնավորապես ժամանակակից պահանջներին համապատասխան ուսուցչի պատրաստմանը:</p>